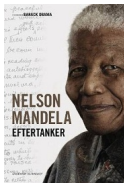

Eftertanker af Nelson Mandela

Nelson Mandela
Eftertanker
Lindhardt og Ringhof
480 sider

Det er som at sidde ved siden af ham selv, højt-læsning, godnat-læsning, ja man bliver i den grad en del af ikonets liv efter at have læst denne flotte og banebrydende roman. Flot fordi den når ud over rampen og giver læseren langt mere, end man kan forvente. Banebrydende fordi den lærer os og bekræfter os i, at enkelhed og disciplin kan være smuk.

Vi har i årtier svælget os i malstrøm og efterslip af det kæmpemateriale, der er udkommet omkring Mandela som historisk personlighed og privat menneske. Man skulle næsten tro, der ikke var mere at komme efter. At nyudgivet litteratur bliver enten opkog af det gamle eller søgte forklaringer på fænomenet Mandela.

Nu må vi sande, at i tilfældet Eftertanker, bliver man målløs over, hvor meget manden vitterligt stadig har at give til verden. Skal man analysere kan det være, at han taler til den enkelhed i den vestlige verdens hjerter, som kan synes nødvendig midt i al larmen af forkælelse og overflod.

Befriende at man kan blive grebet af et skrift, som Mandela selv er ophavsmanden til, selv om alt er blevet redigeret af en mindre hær af rådgivere og forlagsfolk. Så står det tilbage, at er man ren i hjertet, autentisk i sin fremtoning, disciplineret i sin adfærd og personlig i stil, så kan man nå temmelig langt. Omstændighederne gjorde Nelson Mandela til præsident for et helt land. Efter læsningen af bogen her, har vi andre ganske nye og nuancerede muligheder for at blive præsidenter for vor egen adfærd og med vore egne hjerter og forstand at gå efter det, der tænder os.

For det er ikke statsmanden, præsidenten, helten, martyren. Det er et privat menneske, der har begået en bog ud fra breve, båndoptagelser, noter og kladder til andre bøger, som nu i et helt nyt eftermæle får os til at stå tilbage med en følelse af, at kan det da blive ved. Og det kan det altså.

Bogen er smukt sat op og med datorrækkefølge for notaterne, hvor vi bl.a. kan læse notater fra 1990 - ikke så længe siden -, som skulle blive et af de sidste år, Mandela sad i fængsel.

